

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5OboE/90/2013
Identifikačné číslo spisu:	2606210419
Dátum vydania rozhodnutia:	21.05.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Darina Ličková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:2606210419.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený: Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti povinnému V. G., nar. X. R. XXXX, G., o zastavení exekúcie, vedenej na Okresnom súde Skalica pod sp. zn. 1 Er 529/2008, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 11. decembra 2012, č. k. 9 CoE 98/2012-72 a o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 11. decembra 2012, č. k. 9 CoE 98/2012-72, takto

rozhodol:

Konanie o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 11. decembra 2012, č. k. 9 CoE 98/2012-72, v časti týkajúcej sa zamietnutia návrhu na prerušenie konania **z a s t a v u j e** .
Návrh oprávneného na prerušenie dovolacieho konania **s a z a m i e t a** .
Dovolanie oprávneného **s a o d m i e t a** .
Povinnému sa náhrada trov dovolacieho a odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Okresný súd Senica poveril súdneho exekútora, aby vykonal exekúciu na základe rozhodcovského rozsudku zo 16. marca 2006 sp. zn. SR 0539/06 Stáleho rozhodcovského súdu, ktorý zriadila Slovenská rozhodcovská, a. s. (ďalej len „označený rozhodcovský rozsudok“).

Okresný súd Skalica uznesením z 8. februára 2012, č. k. 1 Er 529/2008-45, exekúciu vyhlásil za neprípustnú a exekúciu zastavil. Súdnemu exekútorovi náhradu trov exekučného konania nepriznal. Rozhodnutie prvostupňový súd odôvodnil právne ust. § 53 ods. 1 (v znení účinnom do 31. decembra 2007), § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom do 31. decembra 2007), čl. 3 ods. 1 a 3, čl. 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica Rady 93/13/EHS“) a ust. § 44 ods. 2 a § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku. Vecne mal súd prvého stupňa za to, že v danom prípade bola exekúcia vedená na podklade neúčinného exekučného titulu, nulitého právneho aktu - rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a. s. v Bratislave, č. k. SR 0539/06, zo 16. marca 2006. Rozhodcovský rozsudok bol vydaný na základe Zmluvy o úvere č. 3550069, uzavretej medzi účastníkmi exekučného konania dňa 16. augusta 2005.

Prvostupňový súd posúdil právny vzťah medzi účastníkmi ako spotrebiteľský, na ktorý je potrebné aplikovať spotrebiteľské právo. Súčasťou zmluvy o úvere boli Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, ktoré v bode 17. obsahovali rozhodcovskú doložku, ktorá však nebola so spotrebiteľom individuálne dojednaná, a hoci dáva možnosť výberu medzi štátnym a rozhodcovským súdom žalujúcej strane, tento výber je daný iba tomu účastníkovi, ktorý začne konanie skôr, čiže najmä dodávateľovi, resp. veriteľovi. Veriteľ tak na základe tejto doložky môže vec predložiť na prejednanie rozhodcovskému súdu, ktorý si sám zvolil a vylúčiť tak súd, ktorý by inak bol príslušný a spotrebiteľ je nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. Súd prvého stupňa takúto rozhodcovskú doložku vyhodnotil v zmysle ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ako neprijateľnú, a teda neplatnú zmluvnú podmienku. Zo smernice Rady 93/13/EHS, vyplýva povinnosť jednotlivých štátov Európskej únie garantovať vysoký stupeň ochrany práv spotrebiteľov a postarať sa, aby spotrebiteľov nečestné zmluvné podmienky nezaťažovali. Zmyslom úpravy spotrebiteľského práva v Občianskom zákonníku je preto poskytnúť spotrebiteľom v Slovenskej republike minimálne taký štandard ochrany, aký stanovuje smernica 93/13/EHS. Príslušné ustanovenia smernice súd prvého stupňa aplikoval na daný prípad, bez ohľadu na úroveň jej transpozície do slovenského právneho poriadku v čase uzavretia predmetnej zmluvy, a to opierajúc sa o nepriamy účinok práva Európskej únie na náš právny poriadok, ktorý spočíva v povinnosti konformného výkladu vnútroštátneho práva tak, aby bol dosiahnutý výsledok stanovený predmetnou smernicou. Súd prvého stupňa dospel k záveru, že dojednanie rozhodcovskej doložky v predmetnej spotrebiteľskej zmluve je neprimeranou podmienkou, pretože spotrebiteľ si ju osobitne nevyjednal a nemal na výber vzhľadom na jej splnutie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol zmluvu len ako celok odmietnuť alebo sa podrobiť všetkým obchodným podmienkam, a teda aj rozhodcovskému konaniu. Takáto doložka je v rozpore s ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako aj s ustanoveniami smernice Rady 93/13/EHS. Neplatná rozhodcovská doložka nemôže založiť právomoc rozhodcovského súdu vo veci konať a rozhodovať, preto je rozhodcovský rozsudok nulitný a ako exekučný titul neúčinný. Je preto v rozpore so zákonom (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku) a predstavuje dôvod na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku. Rozhodnutie o trovách exekúcie prvostupňový súd odôvodnil ust. § 200 ods. 2 Exekučného poriadku a tým, že exekútor si trovy exekúcie neuplatnil.

Na odvolanie oprávneného vec prejednal Krajský súd v Trnave ako súd odvolací. Po preskúmaní napadnutého uznesenia rozhodol uznesením z 11. decembra 2012, č. k. 9 CoE 98/2012-72 tak, že návrh oprávneného na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p. zamietol, návrh oprávneného na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. zamietol, napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil a povinnému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Odvolací súd v odôvodnení uznesenia poukázal na ust. § 219 ods. 1 a ods. 2 O. s. p. a uviedol, že po preskúmaní napadnutého uznesenia a tiež predloženého spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvého stupňa zistil v potrebnom rozsahu skutkový stav, vec správne právne posúdil a svoje rozhodnutie náležite odôvodnil. Odvolací súd sa stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a v podrobnostiach na toto poukázal. Z dôvodu potreby vyporiadania sa s odvolacími námietkami a pre zdôraznenie správnosti napadnutého uznesenia odvolací súd považoval za potrebné dodať nasledovné.

Odvolací súd poukázal na ust. § 57 ods. 1 a ods. 2 Exekučného poriadku. K námietke oprávneného o prekročení preskúmvacej právomoci exekučného súdu odvolací súd uviedol, že exekučný súd je povinný v každej fáze konania skúmať podmienky pre výkon rozhodnutia. Zastavenie exekúcie je v prípade, že došlo k udeleniu poverenia, hoci sa tak stať nemalo, možnosťou exekučného súdu napraviť toto svoje zlyhanie. Odvolací súd v tejto súvislosti odkázal na uznesenie Ústavného súdu SR č. k. II. ÚS 545/2010-15.

V prípade, že exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok, exekučný súd je povinný preskúmať exekučný titul aj podľa kritérií uvedených v § 45 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „ZoRK“), teda exekučný súd musí zistiť, či exekučný titul, ktorým je rozhodcovský rozsudok, nemá nedostatok uvedený v § 40 písm. a/, b/ ZoRK, alebo či nezaväzuje na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo v rozpore s dobrými mravmi. V prípade, ak exekučný súd zistí, že rozhodcovský rozsudok má niektorý z týchto nedostatkov uvedených v § 45 ods. 1 ZoRK,

musí exekúciu v zmysle § 45 ods. 1 ZoRK zastaviť. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. januára 2012 sp. zn. 6 Cdo 143/2011 a na rozhodnutie Ústavného súdu SR IV. ÚS 78/2011.

Odvolací súd mal za to, že na rozhodcovské konanie sa rovnako vzťahuje základná zásada, podľa ktorej je porušením základného práva účastníka konania na spravodlivý proces vada konania, spočívajúca v odňatí možnosti účastníkovi konať pred súdom, spôsobená postupom súdu, a to aj vada spočívajúca v osvojení si právomoci, ktorá mu nepatrí. Toto právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasledujúce Ústavy Slovenskej republiky - ústavný zákon SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd - oznámenie ministerstva zahraničných vecí ČSFR č. 209/1992 Zb.

Odvolací súd poukázal aj na judikatúru Súdneho dvora ES a uzavrel, že súd prvého stupňa správne skúmal zákonnosť exekučného titulu, s čím súvisí aj právomoc rozhodcu na prejednanie vecí. Vzhľadom na to, že túto právomoc mala založiť rozhodcovská doložka obsiahnutá v obchodných podmienkach pre úver, bolo správne, keď riešil otázku platnosti tejto rozhodcovskej doložky. Preto neobstoí námietka oprávneného v odvolaní, že súd prvého stupňa prekročil rozsah svojej preskúmvacej právomoci, zverenej mu exekučným poriadkom, keď z úradnej povinnosti skúmal platnosť dojednanej rozhodcovskej doložky. Rozhodcovská doložka mala založiť legitimitu pre exekučný titul, preto v rámci skúmania jeho zákonnosti, exekučný súd mal právo skúmať prijateľnosť tohto zmluvného dojednania z hľadiska zachovania rovnováhy v právach a povinnostiach zmluvných strán. Tento postup bol plne v súlade s ust. § 45 ZoRK, § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, ako i cieľom a zmyslom smernice Rady 93/13/EHS.

Ak je právny vzťah medzi účastníkmi zmluvy spotrebiteľský, exekučný súd má povinnosť preskúmať exekučný titul aj vzhľadom na právnu úpravu ochrany spotrebiteľa v Občianskom zákonníku.

V predmetnej veci bola medzi oprávneným a povinným 16. augusta 2005 uzatvorená zmluva o úvere č. 3550069. Znenie § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinné do 31. decembra 2007 definovalo spotrebiteľskú zmluvu tak, že spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v 8. časti Občianskeho zákonníka, ako aj zmluva podľa § 55 Občianskeho zákonníka, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

S účinnosťou od 1. januára 2008 Občiansky zákonník v § 52 ods. 1 spotrebiteľskú zmluvu už definuje ako každú zmluvu bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Predmetná úverová zmluva je podľa odvolacieho súdu jednoznačne zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa § 2 zákona o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z. z. Úprava v Občianskom zákonníku je chápaná ako všeobecná úprava spotrebiteľských zmlúv a na určité druhy spotrebiteľských zmlúv (napr. zmluva o spotrebiteľskom úvere) sa aplikuje aj ďalšia podrobnejšia a špecifickejšia úprava, stanovená v iných právnych predpisoch. Za takéhoto stavu je nanajvýš nelogické vytvárať dva režimy spotrebiteľských zmlúv, kde na jedny sa bude aplikovať všeobecná úprava v Občianskom zákonníku a spotrebiteľovi sa bude poskytovať ochrana vyplývajúca z týchto ustanovení, kým na iné spotrebiteľské zmluvy sa táto všeobecná úprava aplikovať nebude.

Po zhrnutí týchto všetkých skutočností odvolací súd dospel len k tomu záveru, že predmetná zmluva je zmluvou spotrebiteľskou, na ktorú je nevyhnutné použiť ust. § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy.

Oprávnený v odvolaní namietal, že právne vzťahy z úverovej zmluvy sa spravujú len ust. § 497 a nasl. Obchodného zákonníka a že nejde o úverovú zmluvu spadajúcu pod režim zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Prítom právny vzťah medzi účastníkmi založený predmetnou zmluvou o úvere je spotrebiteľský, a to bez ohľadu na to, že zmluva o úvere je tzv. absolútny obchod (§ 261 ods. 3

písm. d/ Obchodného zákonníka). Vzhľadom na spotrebiteľský charakter právneho vzťahu medzi účastníkmi, je potrebné právny vzťah medzi nimi posudzovať nielen podľa všeobecných ustanovení Obchodného zákonníka, ale aj podľa špeciálnej právnej úpravy ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a podľa zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

Vzhľadom na charakter právneho vzťahu medzi účastníkmi zmluvy, ktorý je jednoznačne spotrebiteľský, exekučný súd mal povinnosť preskúmať exekučný titul aj z toho hľadiska, či nezaväzuje spotrebiteľa na plnenie, ktoré je právom nedovolené alebo v rozpore s dobrými mravmi, teda aj vzhľadom na právnu úpravu ochrany spotrebiteľa v Občianskom zákonníku.

Odvolací súd poukázal na judikatúru Súdneho dvora ES (Oceano grupo editorial, Asturcom) a stotožnil sa s názorom súdu prvého stupňa a tiež posúdil predmetnú rozhodcovskú doložku, nachádzajúcu sa v čl. 17 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ako nekalú podmienku spotrebiteľskej zmluvy. Táto rozhodcovská doložka znemožňuje voľbu povinného dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom v prípade, ak veriteľ podá žalobu u rozhodcu. Možno povedať, že takto dojednaná rozhodcovská doložka spôsobuje hrubú jednostrannú výhodnosť pre dodávateľa, pretože výber rozhodcu, resp. rozhodcovského súdu dodávateľom nemal spotrebiteľ možnosť ovplyvniť a vzhľadom na svoje slabšie postavenie v tomto vzťahu mohol zmluvu, ktorá bola vopred pripravená, len ako celok prijať alebo odmietnuť. V danom prípade nemožno teda uvažovať nad tým, že by išlo o individuálne dojednanú zmluvnú podmienku. Rozhodcovská doložka dojednaná za týchto podmienok môže ľahko slúžiť na obchádzanie platnej právnej úpravy slúžiacej na ochranu spotrebiteľa. Dodávateľ, ktorý fakticky určuje, ktorý rozhodcovský súd bude rozhodovať o prípadných sporoch zo zmluvy, nakoľko spotrebiteľ nemá možnosť tento výber ovplyvniť, je pre vybraný rozhodcovský súd zdrojom príjmov, preto je namieste obava, do akej miery je potom takéto rozhodcovské konanie objektívne.

Odvolací súd poukázal na ust. § 53 ods. 1, ods. 2 a ods. 4 Občianskeho zákonníka a konštatoval, že súd prvého stupňa správne rozhodol, keď exekúciu vyhlásil za neprípustnú a podľa § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku ju zastavil, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý exekúciu nemožno vykonať. Z tohto dôvodu odvolací súd napadnuté rozhodnutie ako vecne správne, a to aj v časti rozhodnutia o trovách exekúcie v zmysle § 219 ods. 1, 2 Občianskeho súdneho poriadku potvrdil.

V ďalšej časti odôvodnenia uznesenia sa odvolací súd podrobne zaoberal návrhmi oprávneného na prerušenie konania, avšak odvolací súd návrhu oprávneného na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p. nevyhovel a tento zamietol, pretože ustanovenia právnych predpisov, ktoré vo veci aplikoval, nie sú v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky. Oprávnený namietal nesúlad ustanovenia § 44 ods. 2 veta prvá a druhá exekučného poriadku s čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy SR. Rovnako zamietol aj návrh na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p., pretože nedospel k záveru, že v prejednávacom prípade existuje potreba obrátiť sa s predbežnou otázkou výkladu únieového práva na Súdny dvor EÚ, návrh oprávneného na prerušenie konania zamietol.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O. s. p. a povinnému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal napriek tomu, že bol v odvolacom konaní úspešný, a to z dôvodu, že si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil a ani mu žiadne nevznikli.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal oprávnený dovolanie, ktoré odôvodnil tým, že:

- a) súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. a/ O. s. p.),
- b) v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. d/ O. s. p.),
- c) sa nepodal návrh na začatie konanie, hoci podľa zákona bol potrebný (ust. § 241 ods. 2 O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. e/ O. s. p.),
- d) súd svojím postupom odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. f/ O. s. p.),

- e) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, najmä súd nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonával náležité dokazovanie (ust. § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Na základe právnej argumentácie uvedenej v dovolaní oprávnený navrhuje, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v celom rozsahu zrušil a keďže rovnakými vadami je postihnuté aj rozhodnutie prvostupňového súdu žiada, aby dovolací súd v celom rozsahu zrušil aj uznesenie prvostupňového súdu a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie a v prípade úspechu bola oprávnenému priznaná náhrada trov dovolacieho konania. Oprávnený tiež navrhol, aby súd prerušil konanie podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s § 243c O. s. p. a Súdnemu dvoru EÚ na základe čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ predložil prejudiciálne otázky v znení, aký je uvedený v dovolaní. Oprávnený tiež navrhol, aby dovolací súd postupoval podľa ust. § 243 O. s. p. a rozhodol o odložení vykonateľnosti napadnutého uznesenia Krajského súdu v Trnave z 11. decembra 2012, sp. zn. 9 CoE 98/2012, a to so zreteľom na uvedenú právnu argumentáciu a najmä skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie vykazuje tak závažné právne nedostatky, že jeho výkon v prostredí právneho štátu je vylúčený.

Proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu podal oprávnený aj odvolanie v časti, ktorou dovolací súd zamietol jeho návrh na prerušenie konania podľa ustanovenia § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ. Svoje odvolanie odôvodnil predovšetkým tým, že súd mu svojím postupom odňal možnosť konať pred súdom podľa § 205 ods. 2 písm. a/ a § 221 ods. 1 písm. d/ O. s. p., že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p., keď súd nesprávne interpretoval a aplikoval ustanovenia § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ v spojení s ustanovením § 36 ods. 5 Exekučného poriadku. Zdôraznil tiež, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok odôvodnenia, a že v ňom bol nesprávne poučený o nemožnosti napadnúť odvolaním výrok o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Za týchto okolností je napadnuté rozhodnutie svojvoľné, arbitrárne, porušujúce jeho ústavné právo vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Ústavy SR, ako aj z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Navrhol, aby dovolací súd napadnuté uznesenie v označenom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie.

Povinný sa k dovolaniu a odvolaniu oprávneného nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) najskôr skúmal, či sú dané procesné predpoklady, za splnenia ktorých môže konať o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 11. decembra 2012 č. k. 9 CoE 98/2012-72 v časti o zamietnutí návrhu na prerušenie konania (návrh na prerušenie konania postupom podľa ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.).

Oprávnený v procesnom postavení, v ktorom sa nachádza v preskúmvanej veci, bol už účastníkom konania vo viacerých iných, skutkovo a právne obdobných konaniach pred najvyšším súdom, v ktorých - tak, ako aj v tomto prípade - podal odvolanie proti rozhodnutiu krajského súdu; najvyšší súd konanie o jeho odvolaniach v týchto veciach zastavil (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu zo 14. marca sp. zn.: 3 Cdo 28/2013 a sp. zn.: 3 Cdo 24/2013, ako aj z 25. marca 2013 sp. zn.: 3 Co 7/2013) s tým, že a) odvolaním možno napadnúť len rozhodnutie súdu prvého stupňa, b) rozhodnutie krajského súdu, ktorým bol v odvolacom konaní zamietnutý návrh na prerušenie konania, a ktorým bolo potvrdené odvolaním napadnuté rozhodnutie, nie je rozhodnutím krajského súdu ako súdu prvého stupňa (ale je rozhodnutím odvolacieho súdu) a c) najvyšší súd na rozhodnutie o odvolaní smerujúcom proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je funkčne príslušný (§ 9 ods. 1 a 2 O. s. p. a § 10 ods. 1 a 2 O. s. p.). Najvyšší súd na uvedené rozhodnutia v podrobnostiach poukazuje s tým, že aj v preskúmvanej veci sa stotožňuje s právnymi závermi v nich vyjadrenými.

Vzhľadom na to, že funkčná príslušnosť najvyššieho súdu na prejednanie odvolania oprávneného nie je daná, najvyšší súd konanie o odvolaní zastavil (§ 103 a § 104 ods. 1 O. s. p.).

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 11. decembra 2012 č. k. 9 CoE 98/2012-72 podal včas oprávnený, zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O. s. p., skúmal, či je dôvodný jeho návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

K podobnému návrhu oprávneného na prerušenie dovolacieho konania sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých ten istý oprávnený vystupoval v procesnom postavení dovolateľa. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia zo 14. mája 2013 sp. zn.: 3 ECdo 46/2013, 3 Co 44/2013, z 3. júla 2013 sp. zn.: 3 ECdo 76/2013 a z 3. júla 2013 sp. zn.: 3 Cdo 34/2013, na ktoré v podrobnostiach poukazuje s tým, že s právnymi závermi v nich vyjadrenými sa stotožňuje aj v preskúmvanej veci, pre účely ktorej opakuje, že Súdny dvor má právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a) výkladu zmlúv; b) platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Európskej únie. Pokiaľ ale procesný postup súdov vo veci, v ktorej sa navrhuje prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p., má podklad v aplikácii vnútroštátneho práva, nie je žiadny dôvod pre prerušenie konania.

V danom prípade sa síce v dovolaní napadnutých rozhodnutiach spomína aj Smernica, z určujúceho hľadiska išlo, ale zo strany súdov nižších stupňov o aplikáciu a interpretáciu vnútroštátnych právnych predpisov (Občianskeho zákonníka a Exekučného poriadku). Najvyšší súd vzhľadom na to nedôvodný návrh na prerušenie konania zamietol.

V ďalšom najvyšší súd bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal, či oprávneným podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.). V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O. s. p., oprávneným napadnuté uznesenie ale nevykazuje znaky žiadneho z nich. Dovolanie oprávneného preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. prípustné nie je.

Prípustnosť podaného dovolania by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. Oprávnený procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/ a g/ O. s. p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplyva.

K obsahovo rovnakým námietkam oprávneného, z ktorých vyvodzuje prípustnosť a opodstatnenosť jeho dovolania podaného v preskúmvanej veci, sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých ten istý oprávnený vystupoval v procesnom postavení dovolateľa. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia z 28. februára 2013 sp. zn.: 2 Cdo 17/2013, z 30. apríla 2013 sp. zn.: 2 ECdo 16/2013, z 24. mája 2013 sp. zn.: 2 ECdo 90/2013, z 26. júna 2013 sp. zn.: 2 Cdo 7/2013, z 26. júla 2013 sp. zn.: 2 ECdo 63/2013, z 3. júla 2013 sp. zn.: 3 Cdo 58/2013, 14. mája 2013 sp. zn.: 3 ECdo 46/2013, 3 Co 44/2013, 3. júla 2013 sp. zn.: 3 ECdo 76/2013, 3. júla 2013 sp. zn.: 3 Cdo 34/2013, 6. augusta 2013 sp. zn.: 3 Cdo 2/2013 a 6. augusta 2013 sp. zn.: 3 Cdo 45/2013 a konštatuje, že právne závery, ku ktorým dospel v týchto rozhodnutiach, sú plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci.

V rozhodnutiach uvedených v predchádzajúcom odseku najvyšší súd konštatoval, že:

Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu (§ 237 písm. a/ O. s. p.) je daná, iba ak súd rozhodol vo veci, o ktorej nemal rozhodnúť; rozhodovanie súdov v exekučných veciach ale vyplýva priamo zo zákona (viď napríklad § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku).

Vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, nie je rozhodnutím o veci samej, a preto nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci v zmysle v § 237 písm. d/ O. s. p. (viď aj rozhodnutie najvyššieho súdu z 1. februára 2012 sp. zn.: 5 Cdo 205/2011 a tiež Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. júna 2012

sp. zn.: III. ÚS 254/2012).

Ustanovenie § 237 písm. e/ O. s. p. dopadá iba na prípady, kedy súd prejednal a meritórne rozhodol vec, hoci nebola splnená jedna z procesných podmienok konania - nebol podaný (žiadny) návrh na začatie konania vo veci, ktorá nemôže začať bez návrhu; v danom prípade ale bol podaný návrh na vykonanie exekúcie.

Nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., ak súd pri skúmaní, či je exekučný titul vykonateľný (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu a nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O. s. p.), lebo je postačujúce, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu.

Nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., ak súd oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie, či k návrhu na vykonanie pripojený exekučný titul je formálne aj materiálne vykonateľný, nevykonával na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného; obdobne - teda aj bez nariadenia pojednávania, vykonania dokazovania a osobnej účasti oprávneného - môže exekučný súd dospieť k tomuto záveru aj pri riešení identickej otázky (vykonateľnosti exekučného titulu) v neskorších štádiách exekučného konania.

Ak sa exekúcia navrhuje na podklade rozhodnutia takého rozhodcovského súdu, ktorý nemal právomoc vydať ho, zastavením exekúcie sa neodopiera právo na výkon rozhodnutia a neznemožňuje oprávnenému možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.); pokiaľ v určitej veci nedošlo k uzavretiu (platnej) rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok (R 46/2012).

Tieto právne závery zastáva najvyšší súd aj v preskúmvanej veci. Najvyšší súd sa stotožňuje s názorom, že v danom prípade uzavretá rozhodcovská doložka - z dôvodov vysvetlených už súdmi nižších stupňov - je neprijateľná podmienka spotrebiteľskej zmluvy (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka), čo zakladá jej neplatnosť. Neplatná rozhodcovská doložka nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu vydať označený rozhodcovský rozsudok, ktorý vzhľadom na to nie je vykonateľný exekučný titul.

Osobitne k námietke oprávneného, že § 57 ods. 5 Exekučného poriadku (údajne) v znení účinnom v čase zastavenia exekúcie ukladal súdu, aby pri postupe podľa § 57 ods. 1 písm. g/ a k/ nariadil pojednávanie, najvyšší súd uvádza, že súd prvého stupňa exekúciu zastavil uznesením z 8. februára 2012, teda v čase, keď nebol povinný nariadiť pojednávanie (túto povinnosť by mal až s účinnosťou od 9. augusta 2012 do 31. decembra 2012, pričom od 1. januára 2013 podľa § 58 ods. 2 Exekučného poriadku má súd možnosť, nie povinnosť, nariadiť v takomto prípade pojednávanie, ak je to nevyhnutné pre objasnenie veci). Odvolací súd v danom prípade nenariadil odvolacie pojednávanie, lebo mu to umožňovalo ustanovenie § 214 ods. 2 O. s. p. V danej veci nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie v zmysle § 214 ods. 1 písm. a/ O. s. p. a rovnako nebol splnený ani jeden z dvoch ostatných predpokladov (§ 214 ods. 1 písm. b/ a c/ O. s. p.), za splnenia ktorých predseda senátu odvolacieho súdu musí vždy nariadiť pojednávanie. Z uvedeného vyplýva, že nariadenie pojednávania bolo na úvahe odvolacieho súdu. Rovnako najvyšší súd nevzhliadol dôvody, pre ktoré by bolo potrebné nariadiť pojednávanie, či už pred súdom prvého stupňa alebo pred odvolacím súdom. V tejto súvislosti najvyšší súd považuje za potrebné uviesť, že v štádiu, pri ktorom súd skúma, či žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrh na vykonanie exekúcie alebo exekučný titul nie sú v rozpore so zákonom (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), sa vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu. V tomto štádiu súd nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O. s. p.) - postačujúce je totiž, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu, vrátane do neho založených listín. Vzhľadom na to sa oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie splnenia podmienok konania a predpokladov pre vyhovie žiadosti súdneho exekútora o

poverenie na vykonanie exekúcie, nemusí vykonávať na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného.

Je potrebné ešte k argumentácii oprávneného uviesť, že už súd prvého stupňa konštatoval neprijateľnosť rozhodcovskej doložky a povinný v ďalšom konaní pri vedomí tohto záveru súdu o neprijateľnosti podmienky (z rozhodnutia súdu prvého stupňa) nevyjadril vôľu, že si nepraje, aby bolo vylúčené jej uplatnenie, čím by vlastne vyslovil súhlas s dotknutou zmluvnou podmienkou. Odvolací súd pri zistení totožného záveru o neprijateľnosti zmluvnej podmienky ako súd prvého stupňa mohol ex offo vyvodzovať dôsledky tohto zistenia. Oprávnený i povinný mali v konaní tak pred súdom prvého i druhého stupňa možnosť oboznámiť sa s obsahom spisu, avšak najneskôr z rozhodnutia súdu prvého stupňa už mali vedomosť o tom, že v konaní sa posudzuje otázka formálnej i materiálnej vykonateľnosti exekučného titulu (čo je napokon exekučný súd povinný), a že v rámci tohto posudzovania sa skúma prijateľnosť rozhodcovskej doložky, od ktorej odvodzoval rozhodcovský súd svoju právomoc na rozhodnutie veci rozhodcovským rozsudkom, ktorý bol predložený v tomto konaní ako exekučný titul. Oprávnený zaujal stanovisko k právnemu záveru súdu prvého stupňa o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky v podanom odvolaní. Legitímne teda mohol očakávať v odvolacom konaní otváranie otázky prijateľnosti rozhodcovskej doložky, ale napokon aj v prvostupňovom konaní, pretože exekučný súd je povinný skúmať vykonateľnosť exekučného titulu (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku) a taktiež je aj bez návrhu povinný zastaviť exekúciu prebiehajúcu na základe tuzemského rozhodcovského rozsudku, ak zistí v rozhodcovskom konaní také vady, výsledkom ktorých je, že rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom (§ 45 ods. 2 ZoRK).

V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvého stupňa zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody rozhodnutia. Rovnako odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil. Ich rozhodnutia nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súdy sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlili od znenia príslušných ustanovení a nepopreli ich účel a význam. Námitka oprávneného, týkajúca sa nedostatočného odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutí súdov oboch stupňov rovnako nie je dôvodná.

K námietke oprávneného, že slovenský preklad Smernice Rady 93/13/EHS nie je správny, najvyšší súd uvádza, že až do nadobudnutia účinnosti nariadenia Rady č. 216/2013 zo 7. marca 2013 o elektronickom uverejňovaní Úradného vestníka Európskej únie je právne záväznou jeho písomná podoba, ktorej vyhotovenia v slovenskom jazyku zabezpečuje Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (§ 3 zákona č. 416/2004 Z. z. o úradnom vestníku Európskej únie).

Oprávneným namietaná neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení súdov, nepreskúmateľnosť ich rozhodnutí (R 111/1998 a tiež III. ÚS 551/2012) a nesprávnosť právneho posúdenia, na ktorých tieto rozhodnutia spočívajú (R 54/2012), nie sú vady konania v zmysle § 237 O. s. p. a prípustnosť dovolania nezakladajú.

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných väd konania tvrdených oprávneným, nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O. s. p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z § 239 O. s. p., najvyšší súd odmietol procesne neprípustné dovolanie oprávneného podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

V dovolacom konaní úspešnému povinnému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.). Najvyšší súd však nepriznal povinnému náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania, pretože povinný návrh na jej priznanie nepodal (§ 151 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.